

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

C 52/98 [ex NN 74/98 (ex N 49/98)]

Αυστρία

(98/C 298/02)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας)*(Άρθρα 92 έως 94 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας)*

Ανακοίνωση της Επιτροπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ προς τα άλλα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στην υπόθεση Ergee Textilwerk GmbH, Αυστρία

Με την ακόλουθη επιστολή, η Επιτροπή ειδοποίησε τη Δημοκρατία της Αυστρίας για την κίνηση διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ:

«Διά της παρούσης, η Επιτροπή σας γνωστοποιεί την απόφαση που εξέδοθή επί της προαναφερθείσας υπόθεσης.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Με επιστολή τους της 30ής Ιουνίου 1997, οι αυστριακές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή την παροχή κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη διάσωση της Ergee Textilwerk GmbH, Schrems, Αυστρία (στο εξής: "Εργεε"). Συγκεκριμένα, οι ομοσπονδιακές αρχές και το ομόσπονδο κρατίδιο της Κάτω Αυστρίας σχεδίαζαν να παράσχουν εγγύηση για δάνειο λειτουργίας ύψους έως 150 εκατομμυρίων αυστριακών σελινιών (10,8 εκατομμύρια Ecu). Στη συνέχεια, οι αυστριακές αρχές κοινοποίησαν επιπλέον την εισφορά κεφαλαίων ύψους 25 εκατομμυρίων αυστριακών σελινιών (1,8 εκατομμύρια Ecu), τα οποία επρόκειτο να μετατραπούν σε μετοχικό κεφάλαιο. Ο νέος μέτοχος είναι η κρατικής ιδιοκτησίας εταιρεία Gesellschaft des Bundes für Industriepolitische Maßnahmen GmbH, Βιέννη (στο εξής: "GBI"). Επειδή η GBI εξαγόρασε την επιχείρηση και κατέβαλε το σχετικό ποσό σε τραπεζικό λογαριασμό χωρίς να έχει εκδοθεί σχετική απόφαση εκ μέρους της Επιτροπής, η υπόθεση καταχωρήθηκε ως μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση. Στις 17 Δεκεμβρίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε την ενίσχυση διάσωσης υπ' αριθμόν NN 181/97 (εχ N 455/97) για το χρονικό διάστημα από τον Ιούλιο του 1997 μέχρι το τέλος του 1997. Η απόφαση αυτή της Επιτροπής κοινοποιήθηκε στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση της Αυστρίας με επιστολή της 22ας Ιανουαρίου 1998. Σχετική ανακοίνωση δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων C 70 της 6ης Μαρτίου 1998.

Με επιστολή τους της 19ης Δεκεμβρίου 1997, οι αυστριακές αρχές κοινοποίησαν την παροχή ενίσχυσης αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή, με επιστολή της της 26ης Ιανουαρίου 1998, ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες για το θέμα, οι οποίες διαβιβάστηκαν από τις αυστριακές αρχές με επιστολή τους της 10ης Μαρτίου 1998. Με επιστολή της της 20ής Απριλίου 1998, η Επιτροπή ζήτησε ξανά ορισμένες συμπληρωματικές πληροφορίες για την υπόθεση, οι οποίες έπρεπε να διαβιβασθούν εντός της συνήθους προθεσμίας των 20 εργάσιμων ημερών. Στις 9 Ιουνίου 1998, στελέχη της Επιτροπής συζήτησαν το θέμα

στις Βρυξέλλες με εκπροσώπους των αυστριακών αρχών. Με επιστολή τους της 23ης Ιουνίου, οι αυστριακές αρχές διέθεσαν ορισμένα κατατοπιστικά πληροφοριακά στοιχεία για την GBI. Ωστόσο, δεν έχουν διαβιβασθεί μέχρι σήμερα οι συμπληρωματικές πληροφορίες που είχαν ζητηθεί σχετικά με την παρούσα υπόθεση. Αντ' αυτού, οι αυστριακές αρχές γνωστοποίησαν στην Επιτροπή, με φαξ της 3ης Ιουλίου 1998, την πρόθεσή τους να αυξήσουν το ποσό του δανείου που επρόκειτο να καλυφθεί με την κοινοποιηθείσα κρατική εγγύηση, καθώς και να επιμηκύνουν τη διάρκεια ισχύος της εγγύησης.

2. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Η Ergee εδρεύει σε μία περιοχή η οποία είναι επιλεξιμη για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Με βάση τη σύσταση της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 1996, σχετικά με τον ορισμό των επιχειρήσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους⁽¹⁾, η Ergee εμπίπτει στην κατηγορία των επιχειρήσεων μεγάλου μεγέθους.

Ο όμιλος Ergee ιδρύθηκε το 1960 από την Edwin E. Rössler KG, Sonthofen, , Γερμανία. Την 1η Σεπτεμβρίου του 1994, η Rössler KG υπέβαλε αίτηση για την κίνηση πτωχευτικής διαδικασίας. Στη συνέχεια, ο όμιλος εξαγοράστηκε από τον διευθύνοντα σύμβουλο της Ergee Textilwerk GmbH. Η εξαγορά της επιχείρησης από διευθυντικά της στελέχη, η οποία χρηματοδοτήθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος με δανεικά κεφάλαια, υπήρξε αποτυχημένη. Τον Ιούλιο του 1997, ο προβληματικός όμιλος εξαγοράστηκε από την κρατικής ιδιοκτησίας GBI.

Η Ergee και οι θυγατρικές της συνέχισαν τη δραστηριότητά τους στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας. Στην Αυστρία, η Ergee απασχολεί 417 εργαζόμενους (στοιχεία 1997) και παράγει καλσόν και πλεκτά. Η εταιρεία συμμετέχει κατά 69 % στο μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης Loana a.s., Roznov, Τσεχική Δημοκρατία, η οποία διαθέτει τέσσερις μονάδες παραγωγής, απασχολεί 926 εργαζόμενους (στοιχεία 1997) και κατασκευάζει κάλτσες, καλσόν, ελαστικοποιημένα καλσόν iατρικής χρήσης και παιδικό ρουχισμό. Επιπλέον, η Ergee, είναι ιδιοκτήτρια του 100 % του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης

(1) EE L 107 της 30.4.1996, σ. 4.

εμπορίας Ergee GmbH, Γερμανία (190 εργαζόμενοι), καθώς και της Ergee AG, Kronbühl, Ελβετία (7 εργαζόμενοι). Ακόμη, συμμετέχει κατά 49,5 % στο μετοχικό κεφάλαιο της δανικής εταιρείας εμπορίας Willy Blücher (5 εργαζόμενοι).

3. ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Από το 1993 και μετά, η οικονομική κατάσταση της Ergee επιδεινώθηκε, πράγμα το οποίο οφείλετο κυρίως στις οικονομικές δυσκολίες της πρώην μητρικής της εταιρείας, δηλαδή της Edwin E. Rössler KG. Συνολικά ο όμιλος υπέφερε από έλλειψη κεφαλαίων. Εκτός αυτού, ήταν προφανές ότι δεν υπήρχε ο απαιτούμενος βαθμός ενοποίησης μεταξύ των επιμέρους μονάδων του ομίλου. Δεν ακολουθούνταν οι κατάλληλες διαδικασίες για τη διαχείριση του κόστους, ενώ η αναδιάρθρωση της τεσχικής θυγατρικής διάρκεσε περισσότερο και ήταν περισσότερο δαπανηρή από ότι είχε προβλεφθεί. Εκτός αυτού, λόγω της αυξανόμενης σημασίας που έχει το στοιχείο του χρόνου για τον καταναλωτή, οι εταιρείες παραγωγής ήταν αναγκασμένες να συντομεύσουν τους χρόνους παραγωγής τους. Κατά τα φαινόμενα, η Ergee δεν είχε προσαρμόσει καταλλήλως τη μέθοδο παραγωγής που εφάρμοζε.

Εξάλλου, υπήρχαν και ορισμένοι εξωγενείς παράγοντες οι οποίοι συνέτειναν στις δυσχέρειες της επιχείρησης. Σύμφωνα με τα πορίσματα μίας αντιπροσωπευτικής δημοσκόπησης⁽²⁾, το 40 % των καταναλωτών που περιορίζουν τα έξοδά τους εστίαζει τις προσπάθειες εξοικονόμησης χρημάτων κυρίως στον τομέα της αγοράς ειδών ρουχισμού. Εκτός αυτού, η ζήτηση για κλωστούφαντουργικά προϊόντα στην Ευρώπη συρρικνούται κατά 7-5 % ετησίως. Ταυτόχρονα διογκώνονται οι εισαγωγές από την Άπω Ανατολή. Οι παράγοντες αυτοί έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των τιμών, την άσκηση εξοντωτικού ανταγωνισμού και την εμφάνιση διαρθρωτικής πλεονάζουσας ικανότητας.

4. ΟΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Οι αυστριακές αρχές προέβησαν στην κοινοποίηση των ακόλουθων ρυθμίσεων:

1. Οι ομοσπονδιακές αρχές και το ομόσπονδο κρατίδιο της Κάτω Αυστρίας παρέχουν για το χρονικό διάστημα από το 1998 μέχρι το τέλος του 2000 εγγύηση για δάνειο λειτουργίας ύψους μέχρι 90 εκατομμύρια αυστριακά σελίνια (6,5 εκατομμύρια Ecu). Σύμφωνα με την αρχική κοινοποίηση, η εγγύηση προβλεπόταν να ισχύσει μόνο μέχρι το τέλος του 1999, ενώ συγχρόνως το ποσό της θα μειωνόταν κατά το έτος αυτό στα 70 εκατομμύρια αυστριακά σελίνια (5,1 εκατομμύρια Ecu). Την εγγύηση θα παρείχαν από κοινού οι ομοσπονδιακές αρχές και το ομόσπονδο κρατίδιο της Κάτω Αυστρίας κατά το λόγο $\frac{2}{3}$ προς $\frac{1}{3}$, αντιστοίχως. Η εγγύηση δεν συνεπάγεται κανένα κόστος για την Ergee. Σύμφωνα με την αρχική κοινοποίηση, η Ergee θα ήταν αναγκασμένη να καταβάλει ετήσιο τέλος ύψους 0,5 %. Το επιτόκιο που ισχύει για το καλυπτόμενο με την εγγύηση δάνειο είναι 4 % ετησίως.

(2) Τη δημοσκόπηση διενήργησε το περιοδικό "TV Hören und Sehen" το Μάρτιο του 1995.

2. Οι ομοσπονδιακές αρχές και το ομόσπονδο κρατίδιο της Κάτω Αυστρίας χορηγούν δάνειο ύψους 40 εκατομμυρίων αυστριακών σελινιών (2,9 εκατομμύρια Ecu) και μοιράζονται τη σχετική δαπάνη μεταξύ τους κατά το λόγο $\frac{2}{3}$ προς $\frac{1}{3}$, αντιστοίχως. Κατά τα πρώτα δύο έτη, το δάνειο έχει μηδενικό επιτόκιο και τίμημα εξαγοράς. Ακολουθεί χρονική περίοδος έξι ετών κατά την οποία είναι εξοφλητέο το δάνειο. Οι όροι της εξόφλησης και του τοκισμού συνάδουν με τις κατευθυντήριες γραμμές του Ταμείου των Ευρωπαϊκού Προγράμματος Ανασυγκρότησης για το 1996/97.
3. Στις 30 Δεκεμβρίου 1994, το Υπουργείο Εργασίας, Υγείας και Κοινωνικών Υποθέσεων και το ομόσπονδο κρατίδιο της Κάτω Αυστρίας χορήγησαν δάνειο ύψους 42 εκατομμυρίων αυστριακών σελινιών (3,0 εκατομμύρια Ecu). ομως, αμφότεροι δανειστές έχουν ήδη παύσει να απαιτούν τόκο για το δάνειο αυτό. Οι δανειστές έχουν επιπλέον συμφωνήσει ότι θα παραιτούνται σε ετήσια βάση από την αποπληρωμή του ενός τρίτου του ποσού του δανείου (14 εκατομμύρια αυστριακά σελίνια ή 1,0 εκατομμύριο Ecu) υπό την προϋπόθεση ότι η δανειολήπτρια επιχείρηση θα απασχολεί τουλάχιστον 370 εργαζόμενους κατά τη χρονική περίοδο 1997-1999. Το εν λόγω δάνειο χορηγήθηκε σύμφωνα με τις παραγάφους 27a και 35a του νόμου για την προαγωγή της αγοράς εργασίας, ο οποίος είχε υπαχθεί από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ στην κατηγορία των υφιστάμενων καθεστώτων ενισχύσεων.

Οι αυστριακές αρχές και η Ergee έχουν διαθεβαίσει ότι καμία άλλη επιχείρηση του ομίλου δεν έχει λάβει κρατική ενίσχυση.

5. Η ΥΠΑΡΞΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η παροχή εγγύησης, το δάνειο με προνομιακό επιτόκιο και η παραίτηση από την αξιώση εξόφλησης του ποσού του ήδη χορηγηθέντος δανείου και καταβολής των σχετικών τόκων αποτελούν στο σύνολό τους μέτρα προταθέντα από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση και το ομόσπονδο κρατίδιο της Κάτω Αυστρίας. Πρόκειται και στις δύο περιπτώσεις για κρατικές οντότητες. Συνεπώς, οι κοινοποιηθείσες ρυθμίσεις χρηματοδοτούνται με κρατικούς πόρους.

Οι υπό εξέταση ρυθμίσεις αποσκοπούν στο να καταστεί δυνατή η αναδιάρθρωση του ομίλου Ergee και του προσπορίζουν ένα πλεονέκτημα άνευ οικονομικού ανταλλάγματος.

Εξάλλου, η Ergee και οι θυγατρικές της δραστηριοποιούνται στον κλάδο της κλωστούφαντουργίας, στον οποίον αναπτύσσεται ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων διαιρόων κρατών μελών της ΕΕ και του ΕΟΧ. Για το λόγο αυτό, οι υπό εξέταση ρυθμίσεις είναι ικανές να επηρεάσουν την οικονομική κατάσταση των ανταγωνιστών της Ergee που έχουν την έδρα τους σε άλλα κράτη μέλη.

Συνεπώς, οι κοινοποιηθείσες ρυθμίσεις αποτελούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, και τούτο επειδή στρεβλώνουν ή υπάρχει κίνδυνος να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό μεταξύ κρατών μελών.

Οι υπό εξέταση κρατικές ενισχύσεις δεν χορηγούνται στο πλαίσιο κάποιου εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι είναι υποχρεωτική η κοινοποίηση της κάθε ενίσχυσης χωριστά σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης EK. Οι αυστριακές αρχές δεν συμμορφώθηκαν με τη συγκεκριμένη υποχρέωση κοινοποίησης.

6. ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ

Οι κοινοποιηθείσες κρατικές ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων της GBI, επιβάλλεται να εξετασθούν με γνώμονα τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁽³⁾.

Σύμφωνα με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, η αναδιάρθρωση πρέπει να εντάσσεται σε ένα εφαρμόσιμο, συνεπές και ευρύ πρόγραμμα το οποίο να επιτρέπει την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της επιχειρήσης εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος επί τη βάσει ρεαλιστικών υποθέσεων όσον αφορά τους μελλοντικούς όρους λειτουργίας της. Το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης πρέπει, μεταξύ των άλλων, να λαμβάνει υπόψη τις περιστάσεις οι οποίες οδήγησαν στα προβλήματα της επιχειρήσης, τα δεδομένα που αναφέρονται στην προσφορά και τη ζήτηση στις αγορές των οικείων προϊόντων, την προβλεπόμενη εξέλιξη αυτών των τελευταίων, καθώς επίσης τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες της συγκεκριμένης επιχειρήσης. Το πρόγραμμα πρέπει να επιτρέπει την ομαλή μετάβαση της επιχειρήσης προς μία νέα δομή η οποία να της διανοίγει την προοπτική της μακροπρόθεσμης αποδοτικότητας και να της παρέχει τη δυνατότητα να συνεχίσει τη δραστηριότητά της με δικές της δυνάμεις και χωρίς περαιτέρω κρατική υποστήριξη.

Η αναδιάρθρωση μίας επιχειρήσης προϋποθέτει κατά κανόνα την αναδιοργάνωση και τον εξορθολογισμό των δραστηριοτήτων της, ούτως ώστε να προκύψουν οι προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει σχεδόν πάντα τη διακοπή της άσκησης δραστηριοτήτων που δεν είναι πλέον κερδοφόρες ή είναι ήδη ζημιογόνες, την αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων εκείνων των οποίων είναι δυνατό να αποκατασταθεί η ανταγωνιστικότητα, καθώς και, ενδεχομένως, την ανάπτυξη ή ένταξη στο αντικείμενο της επιχειρήσης νέων αποδοτικών δραστηριοτήτων. Η ουσιαστική αυτή αναδιάρθρωση πρέπει κανονικά να συνοδεύεται και από μία χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση.

Η Επιτροπή εξέτασε, υπό το πρίσμα των ανωτέρω προϋποθέσεων, κατά πόσον η επίμαχη κρατική ενίσχυση είναι δυνατό να θεωρηθεί ως πραγματική ενίσχυση αναδιάρθρωσης.

Σχετικά με το θέμα αυτό, προέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Οι αυστριακές αρχές έχουν υποθάλει ενοποιημένους ισολογισμούς και ενοποιημένους λογαριασμούς κερδών και ζημιών για το χρονικό διάστημα μέχρι το 2000, παραθέτοντας και τις υποθέσεις στις οποίες

αυτοί στηρίζονται. Από τα σχετικά αριθμητικά δεδομένα εξάγεται το συμπέρασμα ότι η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να καταστεί κερδοφόρα από το 1999. Ωστόσο, η πρόβλεψη περιέχει ορισμένες αντιφάσεις ως προς την εξέλιξη των πάγιων στοιχείων του ενεργητικού σε συνάρτηση με το πρόγραμμα επενδύσεων. Πέραν αυτού, είναι απαραίτητο να δοθούν περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με την εξέλιξη του μετοχικού κεφαλαίου και με τα στοιχεία που καλύπτει η επικεφαλίδα “Λουπές υποχρεώσεις”. Εξάλλου, υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια των παρατιθέμενων αριθμητικών δεδομένων, λαμβανομένου υπόψη ότι οι αυστριακές αρχές τροποποίησαν την κοινοποίησή τους, επιμηκύνοντας την περίοδο ισχύος της εγγύησης και αυξάνοντας το ποσό της.

- Ακόμη, η Επιτροπή έχει ζητήσει να της υποβληθεί αναλυτικό πρόγραμμα επενδύσεων. Οι αυστριακές αρχές δεν έχουν υποβάλει μέχρι σήμερα κάποιο συνεκτικό πρόγραμμα, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση η Επιτροπή να ελέγχει κατά πόσον οι προβλεπόμενες επενδύσεις σχετίζονται με την ικανότητα παραγωγής και ποιές θα ήταν στην περίπτωση αυτή οι συνέπειες για την οικεία αγορά. Όμως η Επιτροπή δεν είναι ούτε καν σε θέση να θεωραθεί ότι είναι πράγματι αναγκαία για την αναδιάρθρωση της επιχειρήσης όλα τα μέτρα που προβλέπει το πρόγραμμα επενδύσεων, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί, εν μέρει τουλάχιστον, με κρατικούς πόρους.
- Οι συνεισφορές που έχουν πραγματοποιηθεί ή προβλέπεται να πραγματοποιηθούν από τράπεζες, από εργαζόμενους της επιχείρησης, από την GBI και από το δημόσιο δεν βρίσκονται σε αντιστοιχία με το κόστος της αναδιάρθρωσης. Πέραν αυτού, η αναγκαιότητα της ενίσχυσης δεν προκύπτει με σαφήνεια από τους αναφερόμενους στις ταμειακές ροές υπολογισμούς τους οποίους έχουν υποθάλει οι αυστριακές αρχές. Κατά συνέπεια, λόγω της έλλειψης πληροφοριακών στοιχείων, δεν είναι πρό το παρόν δυνατό να εξακριβωθεί κατά πόσον για την αναδιάρθρωση είναι όντως απαραίτητο ολόκληρο το ποσό της ενίσχυσης.
- Τέλος, υφίσταται αιθεβαιότητα όσον αφορά τον χαρακτήρα του δανείου με προνομιακό επιτόκιο, ύψους 42 εκατομμυρίων αυστριακών σελινιών (3,0 εκατομμύρια Ecu), για το οποίο προβλέπεται ότι θα παύσει να είναι εξοφλητέο εφόσον η επιχείρηση απασχολεί τουλάχιστον 370 εργαζόμενους κατά τη χρονική περίοδο 1997-1999. Ειδικότερα, δεν είναι σαφές αν το δάνειο αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί ως δάνειο για την πραγματοποίηση επενδύσεων ή για την αναδιάρθρωση της επιχειρήσης. Σχετικά με το θέμα αυτό, η Επιτροπή παραπέμπει στο σημείο 3.2.2 i) των κατευθυντήριων γραμμών που ισχύουν για την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, όπου ορίζεται ότι υπό κανονικές συνθήκες η χορήγηση ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση μίας επιχειρήσης επιτρέπεται μόνον άπαξ.

7. ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ GBI

Οι αυστριακές αρχές έχουν γνωστοποιήσει στην Επιτροπή την πρόθεση της GBI να αυξήσει το ποσό της κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό, με σκοπό τη μετα-

⁽³⁾ EE C 368 της 23.12.1994.

γενέστερη αυξήση του μετοχικού κεφαλαίου, από τα 25 εκατομμύρια αυστριακά σελίνια (1,8 εκατομμύρια Ecu) στα 50 εκατομμύρια αυστριακά σελίνια (3,6 εκατομμύρια Ecu). Εντούτοις, οι αυστριακές αρχές δεν έχουν προβεί στην κοινοποίηση του μέτρου αυτού κατ' εφαρμογή του άρθρου 93 παράραφος 3, διότι κατά την άποψή τους οι δραστηριότητες της GBI δεν εμπίπτουν στο άρθρο 92 της συνθήκης EK.

Οι αυστριακές αρχές έχουν δηλώσει ότι η GBI, η οποία συνεστήθη το 1983, ενεργεί με βάση την αρχή του ιδιώτη επενδυτή. Σκοπός της είναι, μεταξύ των άλλων, η εξαγορά προβληματικών επιχειρήσεων, η αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητάς τους και η συνεπακόλουθη πώλησή τους. Προς επίρρωση της δήλωσής τους αυτής, οι αυστριακές αρχές έχουν, ανάμεσα στα άλλα, επικαλεσθεί το γεγονός ότι το μετοχικό κεφάλαιο της GBI αυξήθηκε από τα 44 εκατομμύρια αυστριακά σελίνια (3,2 εκατομμύρια Ecu) το έτος 1983 στα 241 εκατομμύρια αυστριακά σελίνια (17,4 εκατομμύρια Ecu) το 1996, προσθέτοντας μάλιστα ότι αυτό συνέθη χάρη στα κέρδη της εταιρείας και χωρίς την παραμικρή κρατική υποστήριξη. Τα έσοδά της είναι ποικίλα και περιλαμβάνουν αμοιβές για την παροχή συμβουλών προς θυγατρικές εταιρείες, καταβολές μερισμάτων και μεταβιβάσεις κερδών εκ μέρους θυγατρικών εταιρειών, αποδόσεις επενδύσεων κεφαλαίων, καθώς και το προϊόν από την πώληση επιχειρήσεων.

Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η GBI είναι μία επιχείρηση επενδύσεων χαρτοφυλακίου η οποία ανήκει στο κράτος, και συγκεκριμένα στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Βάσει του αυστριακού νόμου που διέπει τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, η εξαγορά της Ergee από την GBI προϋπέθετε την έγκριση του εποπτικού συμβουλίου αυτής της τελευταίας. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, ως ιδιοκτήτρια της GBI, διορίζει τα μέλη του εν λόγω εποπτικού συμβουλίου. Εξ αυτού συνάγεται ότι το δημόσιο ασκεί ουσιαστική επίδραση στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της GBI. Πέραν αυτού, για τη σύσταση της εταιρείας χρησιμοποιήθηκαν χρήματα του δημοσίου, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι η GBI λειτουργεί χάρη σε κρατικούς πόρους.

Η Επιτροπή έχει απευθύνει στα κράτη μέλη ανακοίνωση στην οποία εξηγεί την τακτική την οποία ακολουθεί γενικώς έναντι της απόκτησης συμμετοχών στο κεφάλαιο εκ μέρους του δημοσίου και επισημαίνει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών στο συγκεκριμένο τομέα⁽⁴⁾. Στο σημείο 3.4 της εν λόγω ανακοίνωσης διατυπώνεται ο ακόλουθος κανόνας: η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης τεκμαίρεται οσάκις η απόκτηση συμμετοχής στο κεφάλαιο εκ μέρους του δημοσίου συνδυάζεται με άλλες παρεμβάσεις για τις οποίες ισχύει υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του άρθρου 93 παράραφος 3 της συνθήκης EK και οσάκις η συμμετοχή αποκτάται σε έναν κλάδο της οικονομίας ο οποίος αντιμετωπίζει ιδιαίτερες δυσκολίες. Η Ergee δραστηριοποιείται σε μία αγορά η οποία έχει ως γνώρισμα την πλεονάζουσα ικανότητα. Παράλληλα, οι αυστριακές αρχές έχουν κοινοποίησει την παροχή κρατικής ενίσχυσης με σκοπό την αναδιάρθρωσή της, χωρίς, όμως, να υποβάλουν κάποιο συνεκτικό πρόγραμμα αναδιάρθρωσης για το σκοπό αυτού. Ως εκ τούτου, στην

παρούσα φάση η Επιτροπή αδυνατεί να εξακριβώσει κατά πόσον η GBI μπορεί να αναμένει μία κανονική απόδοση από την επένδυσή της εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

Με βάση τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι οι σχεδιαζόμενες νέες εισφορές κεφαλαίων ή/και η σχεδιαζόμενη μετατροπή σε μετοχικό κεφάλαιο θα μπορούσαν να αποτελούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 της συνθήκης EK. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταχώρησε την υπόθεση ως μη κοινοποιηθείσα ενίσχυση. Σε περίπτωση που η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι δραστηριότητες της GBI στοιχειοθετούν κρατική ενίσχυση, θα τις θεωρήσει επιπρόσθετες ενισχύσεις αναδιάρθρωσης και θα προβεί στη διερεύνησή τους.

8. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΙΑΣΩΣΗΣ

Στις 17 Δεκεμβρίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε τη χορήγηση ενίσχυσης διάσωσης υπό μορφή, αφενός, εγγύησης και, αφετέρου, κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό με σκοπό τη μεταγενέστερη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, για το χρονικό διάστημα από τον Ιούλιο του 1997 μέχρι το τέλος του 1997. Με βάση τα στοιχεία που έχουν διαθέσει οι αυστριακές αρχές, η εγγύηση την οποία παρείχε το δημόσιο καλύπτει το χρονικό διάστημα μόνο μέχρι το τέλος του 1997. Ωστόσο, η Ergee εξακολουθεί ακόμη και σήμερα να έχει στη διάθεσή της το ποσό των 25 εκατομμυρίων αυστριακών σελινιών (1,8 εκατομμύρια Ecu) το οποίο της είχε χορηγήσει η GBI. Το γεγονός αυτό ισοδυναμεί με χρονική παράταση της ενίσχυσης διάσωσης η οποία δεν έχει εγκριθεί από την Επιτροπή και, ως εκ τούτου, αντιβαίνει στις διατάξεις της συνθήκης. Η Επιτροπή παραπέμπει στο σημείο 3.1 των κατευθυντήριων γραμμών που ισχύουν για την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, όπου ορίζεται ότι υπό κανονικές συνθήκες η χορήγηση ενίσχυσης για τη διάσωση της οικείας επιχείρησης επιτρέπεται μόνον άπαξ. Η χρονική παράταση μίας ενίσχυσης διάσωσης είναι δυνατό να επιτραπεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μέχρι τη στιγμή αυτή δεν έχει αποδειχθεί ούτε ότια μέτρα αναδιάρθρωσης είναι στο σύνολό τους οπωσδήποτε επιβεβλημένα, ούτε ότι το μέγεθος της υπό εξέταση κρατικής ενίσχυσης περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο. Συνεπώς, οι αυστριακές αρχές δεν έχουν αποδείξει ότι η κρατική ενίσχυση και το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές που ισχύουν για τις προβληματικές επιχειρήσεις. Πέραν αυτού, είναι πιλανό η συγκεκριμένη επιχείρηση να έλαβε ενίσχυση αναδιάρθρωσης ήδη το 1994, πράγμα το οποίο θα σήμανε ότι η παρούσα ενίσχυση έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της μη χορήγησης τέτοιου είδους ενίσχυσης πέραν της μίας φοράς. Τέλος, είναι επιβεβλημένη η διερεύνηση της χρονικής παράτασης της ενίσχυσης διάσωσης, δηλαδή της εισφοράς κεφαλαίων εκ μέρους της GBI ύψους 25 εκατομμυρίων αυστριακών σελινιών (1,8 εκατομμύρια Ecu). Είναι ομοίως αναγκαίο να διερευνηθούν τα μέτρα τα οποία εφάρμοσε εν προκειμένω η GBI, τα οποία δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή.

⁽⁴⁾ Δελτίο EK 9-1984.

Για τους προεκτεθέντες λόγους, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ προκειμένου να εξακριβώθει κατά πόσον συμβιβάζονται με την κοινή αγορά η κοινοποιηθείσα ενίσχυση αναδιάρθρωσης και η χρονική παράταση της ενίσχυσης διάσωσης, και επιπλέον να διερευνηθεί εάν οι δραστηριότητες της GBI στην περίπτωση αυτή εμπίπτουν στο άρθρο 92 της συνθήκης ΕΚ και, εάν ναι, κατά πόσον συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

Με βάση την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 13ης Απριλίου 1994 επί των συνεκδικαζόμενων υποθέσεων C-324/90 και C-342/90 (ομοσπονδιακή κυβέρνηση της Γερμανίας και Pleuger Worthington GmbH)⁽⁵⁾, η Επιτροπή δύναται να εκδώσει προσωρινή απόφαση με την οποία να καλεί το εμπλεκόμενο κράτος μέλος να της διαβιβάσει όλα τα έγγραφα, τα πληροφοριακά στοιχεία και τα δεδομένα τα οποία είναι απαραίτητα προκειμένου να εξακριβώθει κατά πόσον η εκάστοτε ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

Συνεπώς, η Επιτροπή καλεί τις αρχές της Αυστρίας να της διαβιβάσουν τα ακόλουθα πληροφοριακά στοιχεία:

1. αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία που καλύπτουν οι επικεφαλίδες “Μετοχικό κεφάλαιο” και “Λοιπές υποχρεώσεις” των σχεδιαζόμενων ισολογισμών, καθώς και λεπτομερή επεξήγησή τους.
2. αναλυτική κατάσταση με τις σχεδιαζόμενες επενδύσεις κατά το χρονικό διάστημα μέχρι το 2000, με λεπτομερή περιγραφή των επιμέρους επενδυτικών σχεδίων (ιδίως εκείνων που συνεπάγονται την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας της επιχείρησης), καθώς και παράθεση των λόγων για τους οποίους κάθε επιμέρους επενδυτικό σχέδιο είναι αναγκαίο για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας της επιχείρησης. Επίσης στοιχεία για τον τρόπο με τον οποίο το πρόγραμμα επενδύσεων πρόκειται να επηρεάσει την ανάπτυξη των πάγιων στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης.
3. ενημερωμένο κατάλογο με το σύνολο των δαπανών που απαιτούνται για την αναδιάρθρωση της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών και χρηματοοικονομικών μέτρων αναδιάρθρωσης.
4. υπολογισμούς των ταμειακών ροών οι οποίοι να αποδεικνύουν ότι το συνολικό ποσό της ενίσχυσης περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο.
5. στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι το δάνειο με προνομιακό επιτόκιο, ύψους 42 εκατομμυρίων αυστριακών σελινιών (3,0 εκατομμύρια Ecu) προγραμματίστηκε είτε ως επενδυτική ενίσχυση είτε ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης.
6. λεπτομερή περιγραφή όλων των μέτρων της GBI στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης.
7. λεπτομερείς υπολογισμούς από τους οποίους να προκύπτει ότι η GBI μπορεί να αναμένει μία κανονική

απόδοση από την επένδυσή της, λαμβανομένου υπόψη ότι η Ergee είναι προβληματική επιχείρηση και ότι, ως εκ τούτου, ο κίνδυνος του οποίο αναλαμβάνει η GBI με την απόκτηση συμμετοχής σε αυτή είναι υψηλός.

Σε περίπτωση που η Αυστρία παραλείψει να διαβιβάσει τα ζητούμενα πληροφοριακά στοιχεία, η Επιτροπή θα είναι υποχρεωμένη να στηρίξει την απόφασή της στο πληροφοριακό υλικό που είναι ήδη διαθέσιμο.

Στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, η Επιτροπή καλεί την αυστριακή κυβέρνηση να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της και να της διαβιβάσει τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία είναι δυνατό να χρησιμεύσουν για την αξιολόγηση των υπό εξέταση ενισχύσεων, εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της παρούσας επιστολής.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει στην αυστριακή κυβέρνηση το ανασταλτικό αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και την παραπέμπει στην ανακοίνωση η οποία δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* C 318 της 24ης Νοεμβρίου 1983, σύμφωνα με την οποία η εκάστοτε αποδέκτρια επιχείρηση είναι πιθανό να κληθεί να επιστρέψει κάθε ενίσχυση που της έχει χορηγηθεί παρανόμως, δηλαδή χωρίς προηγουμένη κοινοποίηση ή πριν από την έκδοση σχετικής οριστικής αποφάσεως εκ μέρους της Επιτροπής κατ' εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ.

Η Επιτροπή καλεί επίσης την αυστριακή κυβέρνηση να ενημερώσει αμελλητί την αποδέκτρια επιχείρηση σχετικά με την κίνηση της παρούσας διαδικασίας και να της επισημάνει ότι είναι πιθανό να κληθεί να επιστρέψει οποιαδήποτε ενίσχυση την οποία έχει ενδεχομένως λάβει παρανόμως.

Η Επιτροπή πρόκειται να δημοσιεύσει σχετική ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* με την οποία θα καλεί τα άλλα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι στις χώρες της ΕΖΕΣ οι οποίες είναι συγχρόνως και συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον ΕΟΧ θα ειδοποιηθούν σχετικά με τη δημοσίευση ανακοίνωσης στο συμπλήρωμα ΕΟΧ της Επίσημης Εφημερίδας, ενώ η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα ειδοποιηθεί με την αποστολή αντιγράφου της παρούσας επιστολής.»

Η Επιτροπή καλεί τα άλλα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των επίμαχων μέτρων εντός ενός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Διεύθυνση IV/Z/5,
Rue de la Loi/Wetstraat 200,
B-1049 Βρυξέλλες.
Φαξ (32-2) 296 98 16

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στη Δημοκρατία της Αυστρίας.

⁽⁵⁾ Συλλογή 1994, σ. I-1173.